sikirja. Vähe hiljemini, nähtavasti 1690—1701 vahepaiku, tõlkis ta oma pojaga kahasse veel vana testamendi kuni Hiiobi rmt. 42. peat. 3. salmini põhjaeesti murdesse, mis käsikiri 1704. a. kaotsi läks, hiljemini aga uuesti leiti ja praegu tallel hoitakse Õpet. Eesti Seltsi arhiivis. Selle tõlke keele iseloomustavaks jooneks on rohked lõunaeestimurdelised sugemed (*Tsigga, faiswad, puttup, täämba, Lang* = lõng, *omat* = on (pl.), *Sälg, Ubbin, Haggo* 'koit', *perra* 'järel', *Reiwat, Astajad* = aastad jne.), kuid teisalt leidub ka mõjustusi põhjaeesti kirdepoolseist murdeist, Alutagusest (*itkema, kartke oma jumala,* part. *kõrgut, wäwü-Mehhe, tehnut* jne.). Selle tõlke keel on eelkäijate omast grammatilise ehituse ja sõnavara poolest tunduvalt õigem ja mitmekesisem. V.-e eestikeele oskus on kaasaegsete eesti kirjameeste hulgas nähtavasti kõige parem ja selle on ta ka pärandanud oma pojale Adrian V.-le.

Uus Test. 1715, eessõna; Gadebusch, L. B. III, 261; K. G. Sonntag, Versuch einer Gesch. d. lett. u. ehstn. Bibelübersetzungen (1817); Recke-Napiersky IV; Napiersky, Pred.-Lex. IV; Hermann, E. kirj. ajal., lk. 110; Lipp, Kir. ja har. l. I, 222; Allg. D. B. 40. *A. S-te.*

VIRGO, Eduard Reinhold, ajakirjanik ja diplomaat, sünd. 4. X 1878 Päides Rakvere klk.-s kõrtsmiku pojana, lõpetas a. 1893 Rakvere linnakooli, teotses siis mõne a. meremehena ja vallakirjutajana ja astus »Teataja« asutamisel (vt. K. Päts) selle toimetusse. Aa. 1903—06 õppis V. ühiskonnateadusi Pariisis Vene kõrgemas ühiskonnateaduste koolis j. m., olles edasi »Teataja« kirjasaatjaks. Kodumaale tagasi pöördunud, töötas V. suvel 1906 Tallinnas radikaalse ilmega päevalehe »Vaatleja« juures ja toimetas selle sulgemise järel ühes A. Hanko'ga (vt.) päevalehte »Sõnumed«. 1907. a. suvel saadeti V. sõjaseaduse kestvuse ajaks välja ja elas Soomes, Pariisis ja Londonis, elatades end kaastööst mitmele ajakirjale ja ajalehele. 1909. a. lõpul pääsis ta kodumaale tagasi ja töötas ajakirjanikuna vaheldumisi »Postimehe« ja »Päevalehe« toimetuses. Viimasest ühe konflikti tõttu 1914. a. kevadel lahkunud, juhatas V. kirjastusühingut »Maa«, toimetas aa. 1914—15 pildinädalkirja »Tallinna Kaja« ja viibis lühemat aega mobiliseerituna Tallinna merekindluse telegrafiroodus. 1917. a. revolutsiooni järel teenis V. Tallinna toitlusvalitsuses, mille esindajana sõlmis Soomega lepingud toiduainete vahetuse asjus. 1918. a. veebr. sõitis ta Eesti välisdelegatsiooni liikmena liitriikidesse, nõutas ühes K. R. Pustaga (vt.) Prantsuse ja Itaalia valitsuselt *de facto* tunnustuse Eestile ja viibis 1918. a. sügisest alates 1 a. Roomas, kus m. s. saavutas Eesti *de facto* tunnustuse paavstilt. 1919. a. sügisel toimis V. Tallinnas »Esturi« juhatajana, oli siis Eesti delegatsiooni sekretäriks Tartu rahukonverentsil ja käis 1920. a. alul Eesti valitsuse ülesandel Londonis. Maist 1920 kuni aprillini 1921 toimis V. välisministeeriumi politilise osakonna juhatajana ning välisministri abina ja määrati siis Eesti *chargé d'affaires*'iks Skandinaavia riikidesse. 1928. a. kevadel nimetati ta Eesti saadikuks Läti valitsuse juurde. V. on täitnud mitmeid diplomaatilisi ülesandeid, näit. esindanud Eestit meredeuurimiskonverentsil Kopenhaagenis 1925, rahvusvahelisel õhusõidukonverentsil Stokholmis 1926 j. m. Ajakirjanikuna on ta avaldanud hulga päevakaju, reisikirjeldisi, joonealuseid j. m. paljudes ajalehtedes. Ta on tõlkinud vene keelde A. H. Tammsaare (vt.) novelli »Rahaauk« (Вѣстникъ Иностранной Литературы 1907), eestindanud rea soome autorite (E. Leino, L. Onerva, J. Kianto) töid, H. Westergaard'i »Rahvamajanduse-teaduse peajoontes« (Tallinna, 1910), toimetanud koguteose »Oma Maa« I—III (Tartu, 1911—13) ja tõlkinud itaalia keelde M. Martna töö pealkirjaga *L'Estonia gli Estoni e la questione Estone* (Rooma, 1919).

Isikl. j. m. saadud andmed. *T.*

WIRKHAUS, Adalbert August, järgneva poeg, muusikategelane ja helilooja, sünd. 5. V 1880 Tartumaal Väägvere koolimajas, õppis peale Tartu linnakooli lõpetamist (1896) 3 a. Tallinna raudtee-tehnikakoolis ja oli selle järel 2 a. raudteepraktikal Narvas, vabal ajal juhtivalt osa võttes esmalt »Võitleja« seltsi ja hiljemini muude organisatsioonide muusikaelust. Olnud 1902—05 Keila-Haapsalu raudtee sihiajamistöödel, õppis ta aa. 1905—08 Leipzigi konservatooriumis, korraldades 1907. a. sügisel, õpingute vaheajal, Tartu »Bürgermusses« omal algatusel ooperiettekandeid (C. Kreutzer'i »Öömaja Granadas« 2 puhul) ja olles 1908. a. suvel K. A. Hermann'ile (vt.) vaimliseks toeks ta muusikalise lavateose »Uku ja Vanemuise« näitelavale viimisel. Viimane tuli W.-i orkestratsioonis ning ta juhatusel etendusele »Vanemuises« (sept. 1908), siis Tallinnas »Estoonias«, Narvas ja Peterburis. Aa. 1908—12 töötas W. »Estoonia« laulukoori juhatajana ja opereti- ning ooperitrupi kapellmeistrina; seal kanti apr. 1911 ette ka tema lühikese aja jooksul valminud operett »Jaaniöö« (tekst P. Pinna'lt). Juulist 1912 alates toimis W. Valgas, olles kuni veebr. 1913 »Säde'me« muusikajuht (kellena korraldas opereti- ja ooperiettekandeid ja esitas orkestriga sümfooniaid) ja 1917. a. sügiseni muusikaõpetaja kooles. Evakueerunud siis sõjategevuse mõ-

Eesti biograafiline leksikon, 1926-1929, lk. 585